

2. Грещук В. Поетична творчість Івана Франка і розвиток лексики української літературної мови кінця ХІХ – початку ХХ ст. / Василь Грещук // Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: (матеріали Міжнародної наукової конференції). – Львів: Світ, 1998. – С.686-690.
3. Панько Т.І. Українське термінознавство: (підруч.) / Т.І. Панько, І.М. Кочан, Г.П. Мацюк. – Львів: Світ, 1994. – 216 с.
4. Сербенська О. Юридична термінологія в мові творів Івана Франка: (тези допов. сьомої щорічної наук. сесії, присв. вивч. творчості І. Франка) / Олександра Сербенська. – Львів, 1962. – С.38-39.

СКВЕРНОСЛІВ'Я

І. Ю. Соловей

(курсант І курсу факультету економіко-правової безпеки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор, професор кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **Поповський Анатолій Михайлович**

*Щоб добре знати рідну мову, треба її
вчитися з малку до гробу, в школі й
поза школою, з книжок і від людей.
Хто вмів пошанувати свого батька
й матір, той зрозуміє, яку пошану
повинен він мати до рідної мови.*

М. Возняк

Сквернослів'я у сучасному світі – найпоширеніший спосіб вираження свого негативного ставлення до людини, предмету або до будь-якої ситуації. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови читаємо: «**Скверна** – що-небудь мерзенне, порочне, що викликає огиду». Маємо тут справу з огидними та гріховними словами людей, аморальністю, як такою. З року в рік наше суспільство все більше і більше деградує. Це зумовлено тим, що навіть маленькі діти здатні використовувати ненормативну лексику. Все це через байдужість батьків, які самі зловживають лайкою. Нецензурщину сьогодні можна почути з вуст чоловіків, жінок, людей похилого віку, дітей. Тож, на мою думку, прийшов час задуматись, чи не котимось ми у безодню? Та чи зможемо ми вибратися з прірви, в яку самі себе загнали?

Мабуть, у сучасному суспільстві дуже важко знайти людину, яка жодного разу не використовувала «міцне слівце». Ненормативна лексика в ХХІ столітті стала невід'ємною частиною спілкування або навіть життя. Більше 80% громадян у тій чи іншій формі хоча б раз у житті вживали лайливі слова. Хтось голосно і привселюдно, хтось тихо, пошепки, практично про себе.

Ставлення до матюків залежить найчастіше від середовища, в якому людина живе або працює, ніж від соціального статусу і віку. Якщо раніше матюки були, головним чином, специфічною мовою злочинців, п'яниць та інших аморальних особистостей, то сьогодні, на жаль, мат проникає все глибше і глибше у всі соціальні та вікові шари суспільства. Ним лаються незалежно від професії, достатку і рівня освіти. Якщо сквернослів'я чорнить вуста молоді, це одна біда, інша, не менша – якщо нею, нецензурщиною, послуговується керівник організації, підприємства, школи чи районної ради – люди з вищою освітою, здавалося б, порядні, культурні та коректні. Повинні бути. Нею послуговуються очільники місцевої влади, але й найвищі теж не гребують. Сучасну ситуацію філологи назвали пандемією, тобто пошестю сквернослів'я. Мало того, статистика стверджує, що симпатиків лихослів'я і грубощів зростає. Нашестя сквернослів'я заповонило не лише повсякденне мовлення, а й телевізійний етер і книжки. Бо якщо не самі вживаємо соромітницькі слова, то чуємо або читаємо їх, на жаль, далеко не один раз на день, у тому числі й віртуально. Найприкріше, що нецензурна лексика, яку часто передають телеканали, зовсім не хвилює багатьох із нас. Соціологи дослідили, що не переймаються нецензурщиною 55% нашого населення. Лише 20% із нас відмовляються дивитися передачі та читати літературу з матюками (якщо таке читиво можна назвати літературою).

Людина часто використовує нецензурщину для того, щоб емоційно забарвити своє мовлення, намагаючись якомога точніше виразити свої почуття чи пожартувати. Сороміцькі жарти можна тлумачити також і як намір «поділитися» з іншими своєю невпорядкованою статечністю. Це неначе така собі словесна порнографія. За автором, вульгарні сексуальні жарти свідчать про певні розлади у статевій сфері, виявляючи емоційну та духовну недорозвинутість. Адже, крім аморальних дотепів, сороміцьких анекдотів чи нецензурних слів, що у вульгарний спосіб зображають людську статевість, цинізм виявляється і через заперечення ідеалів у сексуальній моральній сфері життя.

Останнім часом мимоволі раз у раз чуєш лихослів'я: або ти гуляєш і проходиш повз людей, які лаються, або в транспорті, або в інших громадських місцях. Навіть просто так, для пов'язання у вбогому словниковому запасі слів використовується нецензурщина. Для чого? Для соковитості оповідання, для затвердження свого пріоритету перед присутніми, для форсу?

Таким чином, спілкуються і дорослі, і молодь (частіше), і, що страшно, деякі діти. А ще страшніше – це, коли молоді мами збираються разом, гуляючи зі своїми малюками в колясках, і починають розмови з

використанням нецензурщини в присутності своїх же дітей! Адже в малюків пам'ять чиста, і вони в певний момент видають все сповна.

Сквернослів'я, лайка виконує в мовленні людей до 30-ти різних функцій – від психологічної емоційної розрядки, вислову невдоволення, презирства до способу переконання співрозмовника. Наприклад, військові використовують лайку, як розряд від стресових факторів, або скорочення діалогу-заклику до дії у ситуаціях, коли нема часу вдаватися до науково-естетичних роз'яснень. Те, що людина вдається до сквернослів'я, вказує на її слабку силу волі, оскільки вона не може стримувати себе і контролювати емоції. Багато людей помітило, що лихослів'я породжує лихослів'я.

Тема використання нецензурщини дуже поширена і актуальна серед молоді. Між ними побутує така думка, що вживання матюків допоможе здобувати визнання у своїх однолітків, бо, виявляється, що користуватися нецензурщиною стало модним. За психоаналізом, лихослів'я є видом регресивного психологічного захисту, наприклад, від посилення едіпового комплексу у передпідлітковому віці. Використання лайки для молоді є також мотивованим з точки зору психічної розрядки і засобом самоствердження.

Одиниці знають про походження нецензурщини. Сквернослів'я має коріння в релігійних віруваннях людей. Коріння ж сквернослів'я – заклинання поган у різноманітних магічних обрядах. Бруднослів'я має пряме відношення до духовного світу тьми. За вимову лихослів'я мало статися певне лихо, кара Божа.

Як відомо, сороміцькі слова притаманні всім вікам, місцям і народам. Цей порок – язичницька спадщина. Він бере своє коріння із так званих фалічних культів Древнього Сходу, глибин сатанинських і темних безодень розпусти на честь божків Ваала, Астарты, Хамоса. Причому цей гріх і якийсь дивовижний до нього потяг стоїть у прямій залежності від того, наскільки близько людина стоїть до Всевишнього. І якщо ми відсуваємось від Господа, тоді починаємо входити в область диявольську, набуваючи цю погану звичку: замість Бога прикликати ім'я нечистого і замість божественних речей – брудні, гріховні та жахливі висловлювання, нецензурну лайку, і як дехто стверджує, – молитовні формули, що звернені до нечистих духів.

Як говорив раніше Мішель де Монтель: «Слово належить наполовину тому, хто говорить, і наполовину тому, хто слухає». Хто матюкається, той немовби виливає словесне огидне болото до вух тих, які його докола оточують. Часто цим самим він спричиняє справжні страждання тому, хто не переносить лайливого слова, бо ж псується гарний настрій душі. Як запевняють дослідники, зміст вульгарних слів такий, що діє на людську свідомість і навіть підсвідомість, особливо на підсвідомість дитячу. Всяке

слово (і гарне, і погане) володіє вагою і силою. Сквернослів'я, безумовно, впливає на формування морального стержня в людині. За посередництвом вух до нашої душі потрапляють богомерзенні слова, закладаючи в людині нечистоту в моральному відношенні.

Крім релігійного пояснення про шкоду сквернослів'я, є ще й наукове. Люди, які використовують нецензурщину, не розуміють, що вони наносять шкоду насамперед собі, що через це з'являються в їх житті хвороби і багато неприємностей. В одній телепередачі ведучий розповідав про велику шкоду матюків, особливо, якщо вони пов'язані з емоціями, що найчастіше і буває.

У результаті з часом, а можливо й відразу приходять хвороби: починає страждати сечостатева система (цистит, простатит, аденома і далі – проблема з потенцією). Адже скільки на цей орган, від природи гідний і у чоловіків, і у жінок, навішується і надсилається! От і приходиться хвороба, хто яку заробив; серцево-судинна система теж не витримує; страждає і ендокринна система, і її розлади вилікувати досить важко, а іноді практично неможливо; шлунково-кишковий тракт теж під ударом.

Людина часом одним махом вимовляє вирок самому собі. Адже ніхто не знає, де погане слово «застряне», але слово сказано – і справу зроблено. Матюки дуже згубно впливають на гормональний фон жінки.

Ще один цікавий факт. У країнах, де відсутня лайка, яка вказує на дітородний орган, синдроми ДЦП і Дауна не виявленні. А ось у країнах СНД ці хвороби існують, на жаль.

Існує наукове доведення доктора біологічних наук П.П. Горяєва з генетичної точки зору, яке описане у книзі «Волновой генетический код». Вчені-біологи П.П. Горяєв і Г.Т. Тертишний дослідили, як людські слова можуть бути представлені у вигляді електромагнітних коливань, які безпосередньо впливають на властивості і структуру молекули ДНК, тому зміст мови безпосередньо впливає на людський геном. Наприклад, людина постійно лається. При цьому її хромосоми починають активно змінювати свою структуру, починає видозмінюватись структура ДНК, і це передається нащадкам, спрацьовує «програма самоліквідації». Вчені зафіксували: лайливе слово викликає мутагенний ефект, аналогічний радіаційному опроміненню в 10-40 тисяч рентгенівських променів. Лайлива мова фатальна і може вбити людину. Вони також довели, що в клітинах сквернослівників дуже швидко настають вікові зміни, проявляються різні хвороби, з'являються психосексуальні проблеми та гормональні ексцеси.

Узагальнюючи проблему використання молоддю нецензурної лексики, слід відзначити, що сквернослів'я в їхньому середовищі вживається понадміру і недостатньо усвідомлено. При цьому нецензурщина втрачає своє

первісне значення і використовується для зв'язки слів. Особа, що використовує у своїй мові слова-паразити, наче внутрішньо черствіє, стає більш жорстокою й агресивною. Нецензурщину вживають дорослі люди, причому більшість роблять це обдуманно з метою скривдити співрозмовника.

Багато хто розуміє, що лайливі слова погано впливають на їх здоров'я, але при цьому не можуть пояснити сутність поганого впливу. Для того, щоб звичка сквернословити не стала нормою життя і не призвела до непоправних змін здоров'я нашого покоління і до виродження нації в цілому, потрібно у всіх навчальних закладах, у родині, у засобах масової інформації приділяти більше уваги цьому питанню і розповідати про шкоду лихослів'я.

І варто пам'ятати, що за канонами християнства від людини, яка сквернословить, відлітає її ангел-охоронець. Бруднослів'я є тяжким гріхом, оскільки таке слово – це виклик Богу. І цей виклик не минеться для неї безслідно.

Література

1. Матюки і нецензурна лексика у сучасному суспільстві [Електр. ресурс] – Lady Facts.xyz.
2. Микосовський М.О. У тумані сквернослів'я без Божого світла [Електр. ресурс]. – DyvenSvit.org.
3. Шевченко О.М., Талько О.М. Психолого-Культурологічні аспекти ненормативної лексики у молодіжному середовищі // Молодий вчений. – № 3 (43). – березень 2017 р.
4. Власенко Є. Ненормативна лексика. – 1 лютого 2014 р. [Електр. ресурс] – blogs.correspondent.net.
5. Сердунич Л. «Лихослів'я = Деградація» – 5 серпня 2016 р. [Електр. ресурс]. – www.ua.modna.com.

РУСИЗМИ В ЮРИДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ УКРАЇНИ

І. Р. Струцька

(курсант II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Нагорна Юлія Анатоліївна

У наш час дуже активним є процес поширення іншомовної лексики в українській мові. Не є винятком і юридична термінологія, на яку значно вплинуло поширення закордонного впливу. Іншомовна термінологія так вжилася, що вже важко відрізнити її від української.

Проблему влиття іншомовних термінів досліджували такі науковці, як Горобець Н.О., Белевцова С.О., Сімонок В.П., Артикуца Н.В., проте незважаючи на велику кількість робіт в цьому напрямі, вивчення цієї теми потребує подальшого ретельного дослідження.